

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarum reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 16. De Gratia primi Hominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

12. tum ex praxi Ecclesiæ; tum ex ipsa natura Matrimonii, quod, cum sit Sacramentum, & res à divinis legibus pendens, meritò de ejusdem valore & administratione iudicium ad Ecclesiasticum Magistratum pertinere dicitur: Huic dogmati contrarius est error Melanctonis volentis ejusmodi causas ad politicum Magistratum pertinere debere. Kemnitius verò eos tantum casus ad Ecclesiasticum Magistratum pertinere dicit, qui ex verbo Dei pendunt.

§. XVI.

De Gratia primi Hominis.

I. Cùm Sacramenta, ut dictum est hæctenus, ad justificationem hominis, gratiamque ei conferendam ordinentur, meritò ad naturam ejusdem gratiæ rectius intelligendam, de gratia primo Homini collata, ejusque amissione & reparatione agitur, de qua quidem sequentia dogmata proponit Catholica fides.

II. Primum dogma est, Hominem primum non fuisse conditum, qualis nunc nascitur, pronum ad malum, infirmum, ignorantem, sed rectum, justum, Sapientem, sine concupiscentia & difficultate, quam modò experimur, gratiæ & justitiæ originali ornatum, nec speciali auxilio, quo ad bene operandum excitaretur, egentem, sic enim tum Scriptura Gen. 1. dicens, hominem ad imaginem (per quam intelligentia & voluntas intelliguntur) & similitudinem (per quam sapientia & justitia innuuntur) Dei conditum: tum communis SS. Patrum sensus probat. Huic tamen dogmati contrarium docent partim Pelagiani asserentes, Adamum fuisse tali modo conditum, quales de facto alii Homines nascuntur: partim Lutherus & Calvinus asserentes Adamum quidem sine omni dono supernaturali creatum fuisse, nunc tamen post ipsius lapsum in eo deteriores nasci, quòd libero arbitrio, quo ipse primus homo in prima creatione præditus fuerat, careat.

III. Secundum dogma est, Adamum, ejusque posteros, non peccassent, nunquam morituros fuisse, & hanc immortalitatem tunc verè donum supernaturale futuram fuisse; sic enim priorem partem passim S. Scriptura indicat, dum ait,
 N 2
 per

per unum Hominem peccatum in hunc mundum intravit
per peccatum mortem. Rom. 5. & præterea ex eo erian
ligitur, quod primus homo ante peccatum sapien
fuerit, atque adeo noxia facile vitare: & per lignum
ta & arborum fructus facile restaurare vires potuisset
verò violenter moreretur, DEUS providentia sua hoc
effecisset. Quod autem hoc donum immortalitatis
naturale futurum fuisset, colligitur tum ex unanimi
trum sensu, ut apud Bellarminum to. 3. l. de gratia
dere est: tum ex S. Scripturæ Gen. c. 1. testimonio,
citur homini: *Pulvis es, & in pulverem reverteris*.
verbis clarè indicatur, eum naturâ suâ immortalitatis
isse futurum. Huic tamen dogmati duplex error
trarius. Primus Pelagianorum asserentium, hominibus
asse moriturum, etiamsi non peccasset. Alter
Calvini docturum, absque peccato hominem præ
riturum quidem non fuisse, sed illam immortalitatis
ralem duntaxat futuram fuisse.

IV. Tertium dogma est, Paradisum, in quo
homo habitavit, verè terrestrem, corporalemque
spiritualem ac allegoricè duntaxat fuisse; sic enim
ptura Gen. 2. indicat, dicens, plantavisse Deum
fluvium egressum de illo, & Adamum ab eo exire
quæ omnia utique Paradiso corporali potius con
tamen jam olim Philo Judæus, Valentinus Har
Origenes à Bellarmino c. 10. citati docuerunt.

V. Quartum dogma est, Cherubinum ad
stodiam collocatum, verum Angelum fuisse; sed
nomine semper Angeli in Scriptura intelligunt
inepta merito ac ridicula censetur Jacobi Chiti,
siarchæ sententia dicentis, Cherubin illum fuisse
chrum hominis horribili forma, larvæque contem
in Paradisi foribus à Deo constitutum, sicut Agrippa
tis & hortis palos laceris vestium pannis obduc
solent ad aves arcendas.

VI. Quintum dogma est, lignum scientiæ
li sic appellatum, quod gustatum ob inobedi
multa mala adferret, ac per hoc homines expulsi

rent discrimen boni & mali, quod antea per solam contemplationem didicerant. Ita Bellarminus c. 17. cum SS. PP. Contra tamen hoc dogma Josephus Judæus, & Ophitæ hæretici docent, eam arborem sic appellatam fuisse, eò quòd vicia habuerit ingenium acuendi, & prudentiam augendi.

§. XVII.

De amissione gratiæ & Statu peccati.

I. De hac materia sequentia dogmata tradit Catholica fides. Primum est, peccata quædam ex natura sua, nullâ habitâ ratione ad prædestinationem vel reprobationem, aut ad statum renatorum vel non renatorum, esse mortalia, quædam venialia, & prioribus quidem indignum reddi hominem amicitiæ Dei, & mortis æternæ reum; posterioribus autem tantum paternæ castigationis reum constitui; sic enim colligitur tum ex S. Scriptura Matt. 5. dicente: *Qui irascitur Fratri suo, reus erit iudicio; qui dixerit racha, reus erit concilio: qui dixerit, fatuo, reus erit gehenna ignis:* tum ex traditione Ecclesiæ & SS. Patrum: tum quia peccata venialia ex natura sua non ponunt in homine aversionem à Deo, ob quam solam æternæ mortis reus constituitur; & per se notum est, inter amicos illa peccata, quæ leviora sunt, amicitiæ non dissolvere, sed facillè condonari. Huic dogmatis contraria in primis est hæresis Pelagii & Joviniani docentium omnia peccata mortalia esse. Deinde Wiclefi & Calviniani, qui peccata prædestinatorum venialia, reproborum verò omnia mortalia esse asserunt. Denique Lutheri, Melancthonis, Illyrici docentium ea tantum peccata esse venialia, quæ à Deo non imputantur, qualia sunt quæ cum fide seu fiducia misericordiæ consistunt, & omnino involuntaria sunt.

II. Secundum dogma est, Deum non solum non esse, sed nec esse posse causam peccati; sic enim colligitur ex S. scripturæ variis locis, in quibus dicitur, in Deo non esse peccatum, eum non velle, odisse iniquitatem &c. item ex testimoniis SS. Patrum; & ex ipsa natura Dei, quæ est summa sapientia & ratio, & lex æterna, atque adeò nihil his contrarium admittere potest. Cui tamen dogmati varii Hæretici